

לקראת פסח [5] | הרב אליעזר קשתיאל

המצה - מקומו של 'רצון הפרט' בעם ישראל

¹ מה מהותו של קורבן הפסח? את מי הוא מייצג? את הציבור או את היחיד?

קרבן פסח- מחד קרבן יחיד מאידך אופיו ציבורי.

אופיו ציבורי - כל ישראל צריכים לבוא למקום אחד בזמן אחד.

לכל משפחה יש נציג שחייב להיות בירושלים באותו זמן.

נאכל בחבורה. דוחה שבת. דוחה טומאה.

אך נחשב יחיד: בא מכספי כל אחד ולא מכספי ציבור.

בעצם בא לומר שכולנו מתבטלים אל הציבור.

כל יחיד נולד קודם כל מהאומה. רצונותינו באים מהאומה.

בזמן שהיו שוחטים את הפסח שרו שירי הלל, כבליל הסדר.

הלל - שירי דוד עבדך.

מדוע דוד נבחר כמלך שהכי מייצג את העם?

כי עוד לפני שהיה מלך ביטל עצמו לכלל ישראל.

כן במלחמה עם גלית. ועוד.

האומה זה בית המקדש. קרבת אלוקים, עבודת ה'. זוהי המהות הלאומית שלנו.

וזאת עבודה וזיכוכ גדול שצריך לעבור: להיפרד מהרצונות שהן לא של כלל ישראל.

כבר מפורים התחלנו לעבוד על כך להיות כאסתר ומרדכי.

בשאר העמים- לכל עם יש רצון משלו ולכן גם לכל יחיד ויחיד שם.

המצה - אין בה תערובת של שום דבר. לשים מהר את הבצק - בלי זמן לשים סגנון אישי בעיצוב שלה. ללא צורה או תבלין.

הכל לפי הכללים של כלל ישראל. לחם של רצון ה'. וזה מרפא אותנו לאכול לחם בלי רצונות פרטיים.

ככל שמבטלים הרצון הפרטי והלאומי לרצון ה' יש לכך תוקף נצחי.

וזהו שאנו אומרים: דוד מלך ישראל חי וקיים.

וכך גם בקורבן עצמו - הוא נצחי! - 'ועצם לא תשברו בו' - יש לכך חוזק ועמידות.

וכך המצה מחזיקה לזמן רב כל עוד לא מערבבים אותה עם עוד גורמים ורצונות.

זהו עם ישראל - עם הנצח.

יש בלבול כי בשאר העמים יכולה להיות סתירה בין רצון הפרט לרצון הכללי. לא כן בישראל.

בישראל אדם קם בבוקר ומנהל את חייו קודם כל לפי התורה, רצון ה', הרצון הלאומי.

לפעמים אנשים אומרים 'מה דעתך' על כך וכך, אבל יש לשאול 'מה כתוב בתורה' 'מה אומר עם ישראל'.

בפסח זהו הנושא.

מתוך כך אחר כך נמשיך הלאה את כל ההיסטוריה של העם היהודי.

¹ שיכתוב [כג אדר, תשפ"א] – פנימי לא מוגהה